RAAD VAN TOEZICHT VERZEKERINGEN

U I T S P R A A K Nr. 2005/071 Br

i n d e k l a c h t nr. 2005.0252 (013.05)

ingediend door:

hierna te noemen 'klagers',

,

tegen:

hierna te noemen 'verzekeraar'.

De Raad van Toezicht Verzekeringen heeft kennis genomen van de schriftelijke klacht, alsmede van het daartegen door verzekeraar gevoerde schriftelijke verweer.

Uit de stukken is, voor zover voor de beoordeling van de klacht van belang, het navolgende gebleken.

Inleiding

Op 26 augustus 2003 heeft zich in Wilnis een dijkverschuiving voorgedaan. Klagers hadden toen ieder daar een woonboot met toebehoren en inboedel, waaraan door dit gebeuren schade is ontstaan. Zij hadden ieder bij verzekeraar een verzekering afgesloten ter zake van het risico van schade aan hun woonboot met toebehoren en inboedel.

In artikel 4.1 aanhef en onder 4.1.1 van de op de verzekeringen van toepassing zijnde Bijzondere Voorwaarden Woonbootverzekering, alsook in artikel 5.1 aanhef en onder 5.1.2 van de op de verzekeringen van toepassing zijnde Bijzondere Voorwaarden Inboedelverzekering voor woonboten is bepaald:
'(…) is van de verzekering uitgesloten schade (…) door overstroming als gevolg van het bezwijken of overlopen van dijken, kaden, sluizen of andere waterkeringen, onverschillig of de overstroming oorzaak, dan wel gevolg is van het door deze polis gedekte evenement. (…)'

In artikel 12 van de op de verzekeringen van toepassing zijnde Algemene Voorwaarden Woonbootpakket is bepaald:
'Onder overstroming is te verstaan het bezwijken of overlopen van dijken, kaden, sluizen of andere waterkeringen, onverschillig of de overstroming oorzaak, dan wel gevolg is van een door deze verzekering gedekt evenement.(…)'

Verzekeraar heeft geweigerd de schade aan de woonboten met toebehoren en inboedel aan klagers te vergoeden.

De klacht

Krachtens ministeriële beschikking is de WTS (Wet tegemoetkoming schade bij rampen en zware ongevallen) van toepassing op de schade en de kosten ten gevolge van de dijkdoorbraak op 26 augustus 2003 in Wilnis. Niet voor

vergoeding in aanmerking komen redelijkerwijs verzekerbare schade of kosten. Schade aan woonarken e.d. valt derhalve niet onder deze regeling.

Omdat voor een aantal verzekerden identieke argumenten naar een beperkte groep van verzekeraars golden is getracht de kwestie op te lossen door de bemiddeling van het Verbond van Verzekeraars. Dit heeft er echter niet toe geleid dat de betrokken verzekeraars hun afwijzend standpunt hebben herzien.

Klagers kunnen zich met het afwijzend standpunt van verzekeraar niet verenigen. Zij zijn van mening dat deze:

- het verkeerde verzekeringsproduct heeft verkocht;
- in strijd met de Gedragscode Verzekeraars ten aanzien van zijn voorlichtingstaak jegens zijn verzekerden heeft gehandeld;
- zijn verzekerden advies heeft gegeven richting één bepaalde verzekeraar, zonder zich in de verzekeringsmogelijkheden in de markt te hebben verdiept;
- op oneigenlijke wijze gebruik heeft gemaakt van een polisuitsluiting, die daarvoor in het onderhavige geval niet bedoeld kan zijn;
- door de schade af te wijzen de goede naam van het verzekeringsbedrijf heeft geschaad.

Na de watersnoodramp van 1953 hebben verzekeraars op basis van een bindend besluit de overstromingsclausule in hun voorwaarden opgenomen voor opstal/inboedel, bedrijfsgebouwen en inventaris en goederen. Dit was nodig om de verzekeringsbedrijfstak te beschermen tegen calamiteiten die haar solvabiliteit zouden aantasten.

Diverse verzekeraars hebben deze standaarduitsluiting van overstroming in hun specifieke voorwaarden van woonschepenverzekering overgenomen. Het daarin opnemen van deze uitsluiting kan echter niet hun bedoeling geweest zijn, omdat een woonboot nu eenmaal drijft, kan varen en versleept kan worden, en dus niet overstroomd kan raken. Ook verzekeraar sluit overstroming uit van de dekking. Een dergelijke uitsluiting hoort niet in deze specifieke polis. Hij heeft zich bij het opstellen van zijn polisvoorwaarden niet gerealiseerd dat het een woonbootverzekering betrof.

Ook in een pleziervaartuigenpolis (een pleziervaartuig is een gelijk object als een woonark, maar met een andere bestemming) komt een dergelijke uitsluiting niet voor.

Een andere kwestie is of verzekeraar in het onderhavige schadegeval terecht een beroep kan doen op deze polisbepaling die in de kern ten doel heeft hem te beschermen tegen schade door instromend water en niet door uitstromend water. Op deze wijze wordt deze bepaling wel erg in het nadeel van verzekerden uitgelegd.

In de geest van de overstromingsclausule zou zijn als schade aan zaken op de wal, zoals tuinhuisjes en de inhoud daarvan, wordt uitgesloten. Andere verzekeraars doen dat zo.

Van verzekerden mag niet worden verwacht dat zij kennis dragen van de reikwijdte van een dergelijke polisuitsluiting bij het verzekeren van een woonschip op een specifieke polis daarvoor. De Gedragscode Verzekeraars schrijft de verzekeraars transparantie en duidelijke productvoorlichting voor.

2005/071 Br

Het standpunt van verzekeraar

Bij de dijkverschuiving in Wilnis hebben woonschepen, gelegen in de ringvaart, schade opgelopen doordat het water wegstroomde met als gevolg dat de woonschepen op de bodem van de ringvaart vast kwamen te zitten.

Conform het hierboven onder Inleiding geciteerde artikel van de bijzondere polisvoorwaarden is schade door overstroming uitgesloten. De schadeclaims van klagers zijn daarom afgewezen.

Klagers zijn van mening dat een woonschip zich niet voor een dergelijke standaarduitsluiting leent, omdat een woonschip niet kan overstromen. Daarmee nemen zij het begrip 'overstromen' te letterlijk: de uitsluiting spreekt van `uitgesloten is schade door overstroming ... als gevolg van het bezwijken .... van dijken ...'. Dat kan zowel uit- als instromen van water betreffen.

Klagers verwijzen naar de watersnoodramp van 1953 als ontstaansgrond van de uitsluiting. Bedoeling was de bedrijfstak te vrijwaren voor de gevolgen van de calamiteit op zich.

Net als de overstroming in 1953, is de dijkverschuiving van Wilnis een unieke gebeurtenis; dat de schade aan de woonschepen is ontstaan door een gebrek aan water in plaats van een overschot eraan, doet aan de calamiteit op zich niets af.

Het verwijt van klagers dat verzekeraar geen polis heeft geleverd die is toegesneden op hun behoeften, deelt verzekeraar niet. Overstroming is niet alleen een calamiteit bij 'normale' opstallen maar ook bij woonschepen, en is een risico dat niet alle verzekeraars willen dragen.

Inderdaad hanteren niet alle verzekeraars bij het verzekeren van woonschepen een dergelijke uitsluiting, maar dat houdt niet in dat het wèl hanteren ervan 'oneigenlijk' is.

Om op grond daarvan te stellen dat verzekeraar in zijn productvoorlichting niet duidelijk is geweest, is niet terecht. Moet een verzekerde er dan expliciet op gewezen worden dat een unieke gebeurtenis als een dijkdoorbraak of een vulkaanuitbarsting niet gedekt is?

De principiële vraag is feitelijk of de eigenaar van een woonschip (in tegenstelling tot de eigenaar van een woonhuis) ervan mag uitgaan dat het risico van overstroming altijd meeverzekerd is. Dat uitgangspunt is niet juist. Het betreft aparte risico's, waarop aparte voorwaarden (en uitsluitingen) van toepassing zijn; dat sommige uitsluitingen voor beide risico's hetzelfde zijn, doet daaraan niet af.

Het commentaar van klagers

Klagers hebben, kennis genomen hebbend van het verweer van verzekeraar, hun klacht gehandhaafd. Zij merken nog op dat verzekeraar eerst een expert de schade liet vaststellen en pas daarna meedeelde dat deze niet gedekt is. Klagers mochten verwachten dat het risico van overstroming op hun een ruime dekking biedende specifieke polis verzekerd is. De onderhavige uitsluiting is niet voor dit geval bedoeld en had niet in de polis mogen worden opgenomen. Dit raakt ten volle het verantwoordelijk en professioneel uitoefenen van het verzekeringsbedrijf. De consument moet goed, volledig en integer worden geinformeerd door een verzekeraar. Volgens klagers heeft verzekeraar dan ook de goede naam van het verzekeringsbedrijf geschaad.

Het oordeel van de Raad

1. Op 5 december 2003 heeft de president van de Rechtbank te Den Haag in kort geding uitspraak gedaan in een zaak waarin het ook ging om schade aan een woonboot door de dijkverschuiving in Wilnis en polisbepalingen van kracht waren die ter zake van overstroming inhoudelijk gelijkluidend zijn aan die welke in de onderhavige klachtprocedure van toepassing zijn. De president sprak als zijn oordeel uit dat voorshands het door de verzekeraar gevoerde verweer dat de schade van de dekking is uitgesloten, gegrond is. Reeds dit pleit voor het standpunt van verzekeraar dat de door klagers geclaimde schade niet voor vergoeding in aanmerking komt.
2. Niet valt in te zien dat het verzekeraar niet vrij zou staan zich te beroepen op een - op dit geval toepasselijke - uitsluitingsclausule in de polis.
3. Het gaat hier om een uitzonderlijk schadevoorval. Reeds daarom kan niet worden geoordeeld dat verzekeraar, op de grond dat de door hem gevoerde polisvoorwaarden dit voorval van dekking uitsluiten, het verkeerde verzekeringsproduct heeft verkocht doordat hij de woonboten van klagers op de onderhavige verzekering in dekking heeft genomen. Ook valt gelet op de uitzonderlijkheid van het schadevoorval en de ter zake voldoende duidelijke redactie van de desbetreffende polisbepalingen niet in te zien dat verzekeraar heeft gehandeld in strijd met de Gedragscode Verzekeraars ten aanzien van zijn voorlichtingstaak jegens klagers.
4. De klacht dat verzekeraar zijn verzekerden advies heeft gegeven richting één bepaalde verzekeraar, zonder zich in de verzekeringsmogelijkheden in de markt te hebben verdiept, is kennelijk gericht tegen de verzekeraar bedoeld in uitspraak Nr. 2005/068 Br van heden en kan dus hier buiten beschouwing blijven.
5. Voorzover klagers zouden bedoelen erover te klagen dat verzekeraar eerst een expert de schade liet vaststellen en pas daarna meedeelde dat deze niet gedekt is, merkt de Raad op dat klagers dit pas in hun commentaar op het verweerschrift van verzekeraar hebben aangevoerd zodat verzekeraar er niet op heeft kunnen reageren. Om deze reden zal de Raad dit onderdeel van de klacht buiten beschouwing laten.

De beslissing

De Raad verklaart de klacht ongegrond.

Aldus is beslist op 10 oktober 2005 door mr. M.M. Mendel, voorzitter,
Drs. C.W.L. de Bouter, mr. E.M. Dil-Stork, mr. D.H. Beukenhorst en mr. R. Cleton, leden van de Raad, in tegenwoordigheid van mr. S.N.W. Karreman, secretaris.

De voorzitter:

(mr. M.M. Mendel)

De secretaris:

(mr. S.N.W. Karreman)